

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 32/22
3.3.2022. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Владиславе Милићевић, председника већа, Јасне Беловић и Весне Матковић, чланова већа, у парници тужилаца мал. АА, мал. ББ, чији је законски заступник мајка БВВ и ВВ, сви из ..., ул. ... бр. ..., које заступа пуномоћник Ивана Бранковић, адвокат из Београда, ул. Чика Љубина бр.15/1, против туженог ГГ из ..., ул. ... бр. ..., кога заступа пуномоћник Милош Вучељић, адвокат из Београда, ул. Зеке Буљубаше бр.3, ради права становања, одлучујући о жалби тужилаца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П2 39/21 од 14.9.2021. године, у седници већа одржаној дана 3.3.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П2 39/21 од 14.9.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 39/21 од 14.9.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се конституише право становања у корист тужилаца на 1/3 двособног стана број ..., површине ... м2, који се налази у ..., у ул. ... бр. ..., уписаног у лист непокретности бр. ..., катастарске општине ..., а који идеални део је у својини туженог и да се обавезе тужени да се исели из стана, у року од 15 дана . Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужени захтев тужилаца којим су тражили да се наложи катастру непокретности ... да по службеној дужности упише забележбу права становања у корист тужилаца на 1/3 двособног стана површине ... м2, који се налази у ..., у ул. ... бр. ..., уписаног у лист непокретности бр. ..., катастарске општине .... Ставом трећим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде тужиоци су благовремено изјавили жалбу због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног

права.

Испитујући правилност првостепене пресуде у складу са одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/2011, са каснијим изменама и допунама), другостепени суд је нашао да је жалба основана.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом П2 2066/17 од 18.6.2018. године, разведен је брак између тужиље ВВ и туженог, заједничка деца мал. АА и ББ, поверени су на самостално вршење родитељског права мајци, уређен је начин одржавања личних односа малолетне деце са оцем, овде туженим, одређен је допринос оца издржавању малолетне деце и утврђено је да је тужиља ВВ на основу стицања брачне тековине сувласник са 2/3, а тужени са 1/3 идеалних делова стана број ..., површине 65м², који се налази у ..., у ул. ... бр. .... Након развода брака парничне странке су наставиле да живе у предметном стану заједно са својом малолетном децом. Из исказа тужиље ВВ и туженог утврђено је да осим права на предметном стану тужиља нема других непокретности у свом власништву, а да је тужени, по основу наслеђа, иза смрти пок. оца, стекао 1/2 куће која се налази у ... у улици ... бр. ..., другу половину куће је наследио његов брат. Та непокретност се састоји од приземља, првог и другог спрата, све у површини од по 35м². У приземљу живи бака туженог а како произлази из навода туженог он не би могао да живи у тој кући јер брат као сувласник врши притисак да се куће прода те уколико би се он тамо преселио морао би брату да исплати вредност његове половине куће, а он то није у могућности. Тужени је власник и дела куће у ..., површине од око 35 м² и окућнице, као и неких њива и шума. Предметни стан је физички недељив, а према наводима тужиље заједница живота са туженим је неподношљива због свакодневних свађа и препирки. Било је покушаја да се тужиља и тужени договоре око вредности 1/3 предметног стана на коме је сувласник тужени, али договор о томе нису постигли. И тужиља и тужени су запослени, тужиља остварује зараду око 200.000,00 динара, а тужени 45.000,00 динара. Тужиља отплаћује кредит искоришћен за куповину предметног стана, у чему је тужени учествовао са износом од око 27.000 евра.

Полазећи од наведеног, примењујући одредбе члана 6 став 1 и 3 и члана 194 Породичног закона као и члана 3 став 1 и 2 и 27 став 1 и 2 Конвенције о правима детета, првостепени суд је побијаном пресудом одбио тужбени захтев да се на 1/3 дела предметног стана, који је у својини туженог, конституише право становања у корист малолетних тужилаца АА и ББ, као и да се тужени обавезе да се исели из стана и Катастру непокретности ... наложи да по службеној дужности упише забележбу права становања малолетних тужилаца. Према оцени првостепеног суда, од одлучног значаја за примену члана 194 Породичног закона је чињеница да је тужиља ВВ, као родитељ који врши родитељско право, сувласник уселјиве непокретности, те да је малолетној деци обезбеђено место становања у стану, као и чињеница да тужени као други сувласник не угрожава нити ограничава њихово право на дом. Нарушени односи бивших супружника, како првостепени суд наводи у разлозима побијане пресуде, не могу се уређивати у овом већ поступку прописаним Законом о ванпарничном поступку, из ког разлога те чињенице није ни ценио.

Међутим, оваква одлука првостепеног суда се за сада не може прихватити као правилна, јер због погрешне примене материјалног права чињенично стање није у

потпуности утврђено.

Право становања које је прописано одредбом члана 194 Породичног закона представља законодавну меру за остваривање права детета на дом како би му се обезбедили животни услови потребни за развој детета зајемчени чланом 27 Конвенције о правима детета, који подразумевају животни стандард примерен физичком, менталном, духовном, моралном и друштвеном развоју детета, а за обезбеђење којих услова одговорност носе родитељи. Као лична службеност право становања је недељиво и терети целу ствар, осим уколико је могуће установити је на реално одређеном делу ствари.

Према утврђеном чињеничном стању, предметни стан је физички недељив а користе га заједно тужиоци и тужени. Тужбени захтев је заснован, поред осталог, на чињеници да су односи тужиље ВВ и туженог поремећени у мери да је постало немогуће водити свакодневан живот без несугласица, препирки, вређања, што према наводима тужбе негативно утиче на малолетне тужиоце и њихов психофизички развој.

Правилна примена одредбе члана 194 у вези члана 6 Породичног закона подразумева утврђење чињеница, напред наведених. Према стању у списима, првостепени суд је на рочишту за главну расправу од 22.4.2021.године на заједнички предлог парничних странака донео решење којим је наложио органу старатељства да изврши опсервацију парничних странака у погледу њихових међусобних односа. На основу спроведених стручних процедура у сумарној процени органа старатељства, садржаној у мишљењу достављеном суду 24.6.2021.године, констатовано је да породични проблеми између родитеља, као фактори ризика, доводе до честих несугласица и свађа и престанка комуникације који представља ризик за даљи адекватан раст и развој мелолетне деце. У мишљењу је наведено и да је судски поступак додатно погоршао однос родитеља који је био неповољан и раније и који веома негативно утиче на опште функционисање малолетне деце и представља ризик за њихов даљи психофизички развој. Констатовано је да родитељи имају увид да оваква ситуација негативно утиче на децу, али да нису у могућности да успоставе договор око начина поделе стана који је актуелно доминантан окидач у сукобима и спутава их у саветодавном раду који је усмерен на успостављање родитељске комуникације у циљу обезбеђивања услова за адекватан развој и раст мелолетне деце. Како произлази из налаза органа старатељства сами родитељи су истакли да малолетни АА доживљава трагично њихове свађе.

Међутим, иако је, што је и био дужан у складу са одредбом члана 270 Породичног закона, прибавио налаз и стручно мишљење органа старатељства првостепени суд га је у побијаној пресуди у потпуности пренебрегао и пропустио да оцени значај чињеница на које је њиме указано. Суштина утврђења права становања регулисаног чланом 194 Породичног закона је да се малолетној деци обезбеди заштита и брига која је неопходна за њихову добробит, па је првостепени суд био дужан да цени да ли је у интересу малолетне деце да сви заједно живе у истом стану, посебно имајући у виду чињенице и закључке наведене у стручном мишљењу органа старатељства.

Првостепени суд није ценио ни чињенице на које је у одговору на тужбу указао тужени, а који се тичу чињенице да је иза смрти оца наследио половину куће са три

стамбене јединице од по 35м² од којих, како произлази из његовог страначког исказа, једну користи његова бака а друге две су у договору са братом, другим сувласником, намењене за издавање. Ове чињенице би могле бити релевантне у контексту примене одредбе члана 194 став 3 Породичног закона, међутим, првостепени суд је пропустио да их цени како њихово постојање тако и њихов значај.

Код таквог стања ствари, у првостепеном поступку нису утврђене чињенице битне за правилно пресуђење, па је због тога побијана пресуда морала бити укинута.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду примедбе на које му је указано овим решењем, па ће на поуздан начин утврдити све чињенице релевантне за правилно пресуђење, водећи при том рачуна и о томе да праву детета на дом морају бити подређена права и интереси родитеља, такође и да се правом становања у корист малолетне деце тужени не лишава свог права сувласништва на предметном стану већ да се њиме само временски ограничава, до пунолетства деце, његово право коришћења. У погледу захтева да се катастру наложи упис забележбе права становања у корист малолетних тужилаца првостепени суд ће ценити да ли је у овом поступку могуће тражити такву правну заштиту, односно да ли је суд надлежан да одлучује о том захтеву, а код чињенице да је поступак уписа стварних и других права на непокретностима посебно регулисан Законом о поступку уписа у катастар непокретности и водова (Службени гласник РС бр. 41/18 са изменама и допунама), па и у погледу надлежности органа који врши упис (члан 16). Након што разјасни наведена спорна питања и утврди битне чињенице првостепени суд ће донети нову, правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и потпуне разлоге.

Имајући у виду наведено, Апелациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде применом члана 392 став 2 ЗПП, а укинута је и одлука о трошковима поступка јер зависи од коначног исхода спора.

Председник већа-судија
Владислава Милићевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић